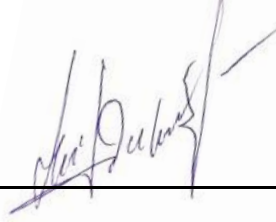

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор – проректор з
навчальної роботи ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ
ПОЛІТЕХНІКА»,
Заступник голови приймальної комісії

Наталія РЕКОВА

**ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ
з української мови**

для вступу на здобуття освіти на першому (бакалаврському) рівні

**на основі повної загальної середньої освіти, освітньо-
кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-
професійного ступеня фахового молодшого бакалавра,
освітнього ступеня молодшого бакалавра**

Програму співбесіди розроблено робочою групою у складі:

№ з/п	ПІБ	Науковий ступінь, вчене звання, найменування посади
1.	Лисак Л.К.	доцент кафедри мовних та гуманітарних дисциплін, к.філол.н., доцент
2.	Дворянкін В.О.	доцент кафедри мовних та гуманітарних дисциплін, к.філол.н., доцент
3.	Рекова Н.Ю.	перший проректор-проректор з навчальної роботи, д.е.н., професор

Проект програми співбесіди погоджено:

Відповідальний секретар
приймальної комісії

Вікторія ФЕДОРЕНКО

Програма рекомендована до введення в дію
на засіданні Приймальної комісії
від 26.04.2024 р., протокол №2.

I ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Програма співбесіди з української мови для вступу на здобуття освіти на першому (бакалаврському) рівні на основі повної загальної середньої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра укладена відповідно до змісту завдань національного мультипредметного тестування (НМТ).

Зміст завдань співбесіди відповідає чинній програмі ЗНО з української мови, затвердженої Міністерством освіти і науки України від 26.06.2018 року № 695.

Матеріал програми співбесіди розподілено за такими розділами:

- «Фонетика. Графіка. Орфоепія, Орфографія»,
- «Лексикологія. Фразеологія»,
- «Будова слова. Словотвір», «Морфологія»,
- «Синтаксис»,
- «Стилістика»,
- «Розвиток мовлення».

Програма співбесіди з української мови призначена для вступу до закладів вищої освіти.

1.2 Співбесіда проводиться з метою забезпечення права осіб на рівний доступ до вищої освіти та оцінювання відповідності результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, державним вимогам.

II ЗМІСТ ПРОГРАМНИХ ВИМОГ ЩОДО ЗНАТЬ ТА НАВИЧОК ВСТУПНИКІВ

Назва розділу	Зміст мовного матеріалу	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
1. Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія	Вступник повинен знати: Алфавіт. Наголос. Співвідношення звуків і букв. Основні випадки уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Основні випадки чергування у-в, і-й. Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [е], [и], [о] в коренях слів. Сполучення йо, ьо. Правила вживання м'якого знака (знака м'якшення). Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання найпоширеніших складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис <i>н</i> та <i>nn</i> у прикметниках і дієприкметниках, <i>не</i> з різними частинами мови	Вступник повинен уміти: Розташовувати слова за алфавітом; наголошувати слова відповідно до орфоепічних норм; визначати звукове значення букв у словах; розпізнавати явища уподібнення й спрощення приголосних звуків, основні випадки чергування голосних і приголосних звуків, чергування у-в, і-й; розпізнавати вивчені орфограми; правильно писати слова з вивченими орфограмами, знаходити й виправляти орфографічні помилки на вивчені правила
2. Лексикологія. Фразеологія	Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Пароніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальноновживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Застарілі й нові слова	Пояснювати лексичні значення слів; добирати до слів синоніми й антоніми та використовувати їх у мовленні; уживати слова в переносному значенні; знаходити в тексті й доречно використовувати в мовленні вивчені групи слів за значенням (омоніми, синоніми,

	(неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про фразеологізми	антоніми, пароніми); пояснювати значення фразеологізмів, правильно й комунікативно доцільно використовувати їх у мовленні
3. Будова слова. Словотвір	Спільнокореневі слова й форми того самого слова	Будова слова. Визначати значущі частини й закінчення слова; розрізняти форми слова й спільнокореневі слова, правильно вживати їх у мовленні
4. Морфологія 4.1. Іменник	Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Число іменників. Відмінювання іменників. Незмінювані іменники в українській мові. Написання й відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові. Кличний відмінок іменників (на прикладі етикетних формул звертань: пане полковнику, сестро Олено, друже Сергію, Інно Вікторівно і под.)	Розпізнавати іменники; визначати належність іменників до певної групи за їхнім лексичним значенням, уживаністю в мовленні; правильно відмінювати іменники, відрізняти правильні форми іменників від помилкових; використовувати іменники в мовленні, послуговуючись їхніми виражальними можливостями
4.2. Прикметник	Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням (якісні, відносні, присвійні). Відмінювання прикметників. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення. Зміни приголосних та творення ступенів порівняння прикметників	Розпізнавати й відмінювати прикметники; визначати розряди прикметників за значенням; утворювати форми ступенів порівняння якісних прикметників; відрізняти правильні форми прикметників від помилкових
4.3. Числівник	Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Типи відмінювання кількісних числівників. Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Особливості правопису числівників. Узгодження числівників з іменниками. Уживання	Розпізнавати й відмінювати числівники; відрізняти правильні форми числівників від помилкових; правильно використовувати їх у мовленні; визначати сполучуваність числівників з іменниками; правильно

	числівників для позначення часу й дат	утворювати форми числівників для позначення часу й дат
4.4. Займенник	Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Відмінювання займенників. Правопис неозначених і заперечних займенників	Розпізнавати й відмінювати займенники; відрізнати правильні форми займенників від помилкових, правильно використовувати їх у мовленні; правильно писати неозначені й заперечні займенники
4.5. Дієслово	Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Вид дієслова (доконаний і недоконаний). Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на -но, -то). Безособове дієслово. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Особові закінчення дієслів I та II дієвідміни. Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу. Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на -но, -то. Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівниковий зворот	Розпізнавати дієслова, особливі форми дієслова, безособове дієслово; визначати види, часи й способи дієслів; відрізнати правильні форми дієслів від помилкових; правильно писати особові закінчення дієслів. Розпізнавати дієприкметники (зокрема-відрізнати їх від дієприслівників), визначати їхні морфологічні ознаки й синтаксичну роль; відрізнати правильні форми дієприкметників від помилкових; добирати й комунікативно доцільно використовувати дієприкметники, дієприкметникові звороти та безособові форми на -но, -то в мовленні. Розпізнавати дієприслівники, визначати їхні морфологічні ознаки, синтаксичну роль; відрізнати правильні форми дієприслівників від помилкових; правильно будувати речення з дієприслівниковими зворотами

4.6. Прислівник	Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних та творення прислівників вищого та найвищого ступенів Правопис прислівників на -о, -е, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу	Розпізнавати прислівники, визначати їхню синтаксичну роль, ступені порівняння прислівників; відрізнати правильні форми ступенів порівняння прислівників від помилкових; правильно писати прислівники й сполучення прислівникового типу; добирати й комунікативно доцільно використовувати прислівники в мовленні
4.7. Службові частини мови	Прийменник як службова частина мови. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні й підрядні. Групи сполучників за вживанням (одиночні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). Правопис сполучників. Розрізнення сполучників та інших співзвучних частин мови. Частка як службова частина мови. Правопис часток	Правопис прийменників. Розпізнавати прийменники, визначати їхні морфологічні ознаки; правильно й комунікативно доцільно використовувати прийменники в мовленні. Розпізнавати сполучники, визначати групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю, за вживанням і будовою (прості, складні, складені). Правопис сполучників. Правильно й комунікативно доцільно використовувати сполучники в мовленні. Розпізнавати частки; правильно писати частки
4.8. Вигук	Вигук як частина мови. Правопис вигуків	Розпізнавати вигуки й правильно їх писати
5. Синтаксис 5.1.Словосполучення	Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення	Розрізнати словосполучення й речення, сурядний і підрядний зв'язок між словами й частинами складного речення
5.2. Речення	Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень за метою	Розрізнати речення різних видів: за метою висловлювання, за емоційним

	висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, звертань, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення)	забарвленням, за будовою, складом граматичної основи, за наявністю другорядних членів, за наявністю необхідних членів речення, за наявністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, звертань, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення)
5.2.1. Просте двоскладне речення	Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Зв'язок між підметом і присудком. Тире між підметом і присудком	Визначати структуру простого двоскладного речення, особливості зв'язку між підметом і присудком; правильно й комунікативно доцільно використовувати прості речення. Правильно вживати тире між підметом і присудком
5.2.2. Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні	Означення. Прикладка як різновид означення. Додаток. Обставина. Порівняльний зворот	Розпізнавати види другорядних членів; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості другорядних членів речення в мовленні
5.2.3. Односкладні речення	Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні)	Розпізнавати типи односкладних речень, визначати особливості кожного з типів; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості односкладних речень у власному мовленні
5.2.4. Просте ускладнене речення	Речення з однорідними членами. Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Речення зі вставними словами, словосполученнями й реченнями, їхнє значення.	Розпізнавати просте речення з однорідними членами; звертаннями; вставними словами, словосполученнями й реченнями; відокремленими

	Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки – непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки в ускладненому реченні	членами (означеннями, прикладками, додатками, обставинами), зокрема уточнювальними; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості таких речень у мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них
5.2.5. Складне речення	Типи складних речень за способом зв'язку їхніх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення	Розпізнавати складні речення різних типів, визначати їхню структуру, види й засоби зв'язку між простими реченнями; добирати й конструювати складні речення, що оптимально відповідають конкретній комунікативній меті
5.2.5.1. Складносурядне: речення	Складносурядне речення, його будова. Єднальні, протиставні й розділові сполучники в складносурядному реченні. Розділові знаки в складносурядному реченні	Розпізнавати складносурядні речення; комунікативно доцільно використовувати їхні виражальні можливості в мовленні; правильно розставляти розділові знаки в складносурядному реченні
5.2.5.2. Складнопідрядне речення.	Складнопідрядне речення: його будова. Головна й підрядна частини. Підрядні сполучники й сполучні, слова, як засоби зв'язку в складнопідрядному реченні. Основні види підрядних частин: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умови, допустові). Складнопідрядні речення з кількома підрядними, розділові знаки в них	Розпізнавати складнопідрядні речення, визначати їхню будову, зокрема складнопідрядних речень з кількома підрядними; визначати основні види підрядних частин, типи складнопідрядних речень за характером зв'язку між частинами; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості складнопідрядних речень різних типів у процесі спілкування; правильно розставляти розділові знаки в

		складнопідрядному реченні
5.2.5.3. Безсполучникове складне речення	Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні	Розпізнавати безсполучникові складні речення; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості безсполучникових складних речень у мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них
5.2.5.4. Складне речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку	Складне речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку, розділові знаки в ньому	Розпізнавати складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості речень цього типу в мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них
5.3. Способи відтворення чужого мовлення	Пряма й непряма мова. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог. Розділові знаки в конструкціях із прямою мовою, цитатою та діалогом	Замінювати пряму мову непрямою; правильно й доцільно використовувати в тексті пряму мову й цитати; правильно вживати розділові знаки в конструкціях із прямою мовою, цитатою та діалогом
6. Стилїстика	Стилї мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний), їхні основні ознаки, функції	Розпізнавати стилї мовлення, визначати особливості кожного з них; користуватися різноманітними виражальними засобами української мови в процесі спілкування для оптимального досягнення мети спілкування
7. Розвиток мовлення	Види мовленнєвої діяльності; адресант і адресат: мовлення; монологічне й діалогічне мовлення; усне й писемне, мовлення. Тема й основна думка висловлення. Вимоги до	Уважно читати, усвідомлювати й запам'ятовувати зміст прочитаного, диференціюючи в ньому головне та другорядне;

	мовлення (змістовність, логічна послідовність, багатство, точність, виразність, доречність, правильність). Основні ознаки, тексту: зв'язність, комунікативність. Зміст і будова тексту, поділ тексту на абзаци, мікротеми. Способи зв'язку речень у тексті. Тексти різних стилів, типів, жанрів.	критично оцінювати прочитане; аналізувати тексти різних стилів, типів і жанрів; будувати письмове висловлення, логічно викладаючи зміст, підпорядковуючи його темі й основній думці, задуму, вибраному стилю та типу мовлення, досягати визначеної комунікативної мети; формулювати, добирати доречні аргументи й приклади, робити висновок, висловлювати власну позицію, свій погляд на ситуацію чи обставини; правильно структурувати текст, використовуючи відповідні мовленнєві звороти; знаходити й виправляти помилки в змісті, будові й мовному оформленні власних висловлень, спираючись на засвоєні знання

Рекомендована література

1. Авраменко О. Українська мова : Теорія в таблицях. Завдання у форматі НМТ/ЗНО. Київ : Грамота, 2023. 232 с.
2. Авраменко О. Українська самотужки. Київ : Грамота, 2022. 96 с.
3. Авраменко О., Тищенко О. Українська мова: правопис у таблицях, тестові завдання : навч. посіб. для підготовки до ДПА та ЗНО: 4-те видання, виправлене. Київ : Книголав, 2021. 200 с.
4. Заболотний О. В., Заболотний В. В. Правильне мовлення : для закл. загал. серед. освіти. 5–9 класи. Київ : Літера ЛТД, 2020. 224 с.
5. Зубков М. Г. Універсальний довідник. Харків : ВД «Школа», 2019. 496 с.
6. Новий український правопис : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 284 с.
7. Омельчук С. А. Практикум з правопису української мови. Київ : Грамота, 2019. 65 с.
8. Словник фразеологізмів та сталих виразів сучасної української

мови. 5–11 класи / упоряд.: О. Ю. Богданова, М. В. Коновалова. Харків : Основа, 2019. 172 с.

9. Ткачук Т. П. Українська мова. Комплексне видання для підготовки до ЗНО і ДПА. Ч.1. Довідник. Київ : Ранок, 2023. 176 с.

10. Українська мова : посібник для підготовки до ЗНО / О. Калинич. Тернопіль : Астон, 2021. 384 с.

Internet-ресурси:

1. Велика чи мала літера. URL: <http://velyka-chy-mala-litera.wikidot.com/>
2. Горох – українські словники. URL: <https://goroh.pp.ua/>
3. ЗНО-онлайн. URL: <https://zno.osvita.ua/>
4. Експрес-уроки. URL: <http://ippo.kubg.edu.ua/ekspres-uroky>
5. Мова – ДНК нації. URL: <http://ukr-mova.in.ua/library/nagolos/>
6. Мова інфо. Лінгвістичний портал. URL: <http://www.mova.info/default.aspx?l1=1>
7. Test ZNO : протестуй свої знання. URL: <http://testzno.com.ua>.
8. Словники й енциклопедії. URL: <https://slovnyk.me/>.
9. Словопедія. URL: <http://slovopedia.org.ua>.
10. Тренажер з правопису. URL: <https://webpen.com.ua/index.html>

III СТРУКТУРА БІЛЕТА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ, КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ

Співбесіда складається з 28 тестових завдань.

Тестові завдання пропонуються трьох типів:

1. 11 завдань із вибором однієї правильної відповіді з чотирьох варіантів.

2. 11 завдань із вибором однієї правильної відповіді з п'яти варіантів.

2. 6 завдань на встановлення відповідності (потрібно встановити 4 «логічні пари»).

Завдання співбесіди буде оцінено відповідно до схеми нарахування, застосовуваної в НМТ. Тобто по 1 балу буде нараховано за кожну правильну відповідь на завдання з вибором однієї правильної відповіді та за кожну правильно визначену логічну пару в завданнях на встановлення відповідності. Отже, за виконання завдань з української мови можна буде отримати від 0 до 45 балів, які буде переведено в рейтингову оцінку за шкалою 100–200 балів.

Для отримання результату з української мови за шкалою 100–200 балів вступнику необхідно набрати щонайменше 7 тестових балів.

Таблиця переведення тестових балів з української мови НМТ до шкали 100 – 200

Тестовий бал	Бал за шкалою 100 – 200
7	100
8	105
9	110
10	115
11	120
12	125
13	131
14	134
15	136
16	138
17	140
18	142
19	143
20	144
21	145
22	146
23	148
24	149
25	150

Тестовий бал	Бал за шкалою 100 – 200
26	152
27	154
28	156
29	157
30	159
31	160
32	162
33	163
34	165
35	167
36	170
37	172
38	175
39	177
40	180
41	183
42	186
43	191
44	195
45	200